

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 780/01
Zo dňa: 10.04.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 19
Počet príloh: 1

PROTOKOL

o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky

Obec Gemerská Poloma

Košice november 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na roky 2012 až 2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Zároveň kontrola nadväzovala na predbežnú štúdiu vypracovanú v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy. Kontrolovanými subjektmi kontrolnej akcie bol štatisticky reprezentatívny súbor 93 obcí SR.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce.

Pri kontrole bola použitá technika preskúmania relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly budú slúžiť ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bude analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Zostavené rozpočty obce na roky 2011 až 2013 zahŕňali podiely na daniach v správe štátu (vlastné príjmy) a dotácií zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu. V zostavených rozpočtoch obec uplatnila rozpočtovú klasifikáciu v súlade s osobitným predpisom. Rozpočty boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva, boli členené na príjmy, výdavky a finančné operácie, pričom bežný rozpočet bol prebytkový, kapitálový schodkový, schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. V priebehu roka boli vykonané zmeny rozpočtu prostredníctvom rozpočtových opatrení v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách samosprávy.

Záverečné účty za roky 2011 a 2012 boli prerokované na zasadnutiach obecného zastupiteľstva v auguste 2012, resp. 2013, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách samosprávy, podľa ktorého návrh záverečného účtu prerokuje obecné zastupiteľstvo najneskôr do šiestich mesiacov po ukončení rozpočtového roka.

Obec v kontrolovanom období postupovala podľa Zásad hospodárenia s majetkom obce účinných od apríla 1993. Od tohto dátumu obec zásady hospodárenia neaktualizovala. Zásady hospodárenia s majetkom obce v kontrolovanom období nereflektovali na zmeny zákona o majetku obcí.

Obec ako účtovná jednotka nevyhotovila inventúrne súpisy v každom kontrolovanom období, neporovnala stav majetku záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v inventúrnych

súpisoch so stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve a výsledky porovnania neuviedla v inventarizačnom zápise, čím nepostupovala v súlade so zákonom o účtovníctve.

Počet zamestnancov obecného úradu možno hodnotiť ako primeraný vo vzťahu k stanoveným úlohám pri zohľadnení úrovne kvality poskytovaných služieb.

Podmienky obce v oblasti ľudských zdrojov boli zabezpečené na primeranej úrovni.

Najväčším problémom v prípade projektov financovaných z EÚ bolo spracovanie žiadostí a vypracovanie projektov, ktoré obec nevedela zabezpečiť inak ako externými spoločnosťami, teda dodávateľským spôsobom, ako aj výška päť percentného spolufinancovania obcou, kedy obec musela prijať úver, resp. preklenovací úver.

V rokoch 2011 a 2013 príjmy za úsek stavebného poriadku vrátane dotácie pokryli v plnom rozsahu potrebu financovania výdavkov na úseku stavebného poriadku. V roku 2012 príjmy na úseku stavebného poriadku pokryli potrebu financovania výdavkov na 99,26 %.

Obec Gemerská Poloma ako miestne príslušná obec nezabezpečila ukladanie stavebných povolení spolu so všetkými písomnosťami týkajúcimi sa stavebného povolenia, kolaudačné rozhodnutia a iné opatrenia týkajúce sa stavieb, čím nepostupovala v súlade so zákonom o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Príjmy plynúce obci z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad ani v jednom kontrolovanom roku nepokrývali výdavky obce spojené so zberom a likvidáciou odpadu. Krytie výdavkov príjmami sa pohybovalo v rozmedzí od 57,46 % v roku 2013 do 83,31 % v roku 2011.

Záverečný účet obce za rok 2011 neobsahoval hodnotenie plnenia programov, cieľov a merateľných ukazovateľov podľa štruktúry zostaveného programového rozpočtu, čím obec nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Z pohľadu hodnotenia vplyvu na výkon základných činností (pôsobností) obce možno vysloviť názor, že ani zistenia v oblasti spracovania hodnotiacich správ nemali negatívny vplyv na plnenie základných povinností obce. Obec využívala pri plnení svojich povinností priebežné hodnotenie v rámci bežného rozpočtu, ako aj formou úprav rozpočtu v priebehu rozpočtového roka.

Obec mala vypracovanú smernicu na výkon finančnej kontroly, iné základné pravidlá kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci samosprávy vypracované nemala.

Pri hotovostných finančných operáciách predbežná finančná kontrola nebola vykonávaná, čo bolo v rozpore so zákonom o finančnej kontrole, podľa ktorého predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy overuje každú pripravovanú finančnú operáciu.

Hlavný kontrolór nepredkladal obecnému zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, nepredkladal správy o výsledkoch kontroly obecnému zastupiteľstvu na jeho zasadaniach, nepredkladal obecnému zastupiteľstvu raz ročne správu o kontrolnej činnosti, čím nepostupoval v súlade so zákonom o obecnom zriadení.

Z vykonaných kontrol hlavný kontrolór nevypracoval písomnú správu alebo záznam, čo bolo v rozpore so zákonom o finančnej kontrole.

NKÚ SR odporúča obci zvážiť úpravu poplatku určenú vo VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku tak, aby príjmy zabezpečili potrebu výdavkov vynakladaných na zber a likvidáciu odpadu v obci.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 780/01 z 10.04.2014 vykonali:

Ing. Milan Benko, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Róbert Oravec, člen kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami v Slovenskej republike, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 09.05.2014 do 20.10.2014 v subjekte

obec Gemerská Poloma, Námestie SNP 211, 049 22 Gemerská Poloma, IČO 00328227

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec Gemerská Poloma (ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov: obecného zastupiteľstva (ďalej aj „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“). Obec sa nachádza v Košickom kraji, okres Rožňava. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec nasledovné počty obyvateľov: v roku 2011 – 2 047 obyvateľov, v roku 2012 – 2 057 obyvateľov a v roku 2013 – 2 065 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obcí pri výkone vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Kontrolná skupina preverila proces zostavenia rozpočtu, vykonaných zmien a proces jeho schvaľovania v ObZ v zmysle ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“). Obec v kontrolovanom období zriadila rozpočtovú organizáciu Základná škola v Gemerskej Polome (ďalej len „základná škola“). Zostavené rozpočty na roky 2011 až 2013 zahŕňali podiely na daniach v správe štátu (vlastné príjmy) a dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu. V zostavených rozpočtoch obec uplatnila rozpočtovú klasifikáciu v súlade s osobitným predpisom.

Rozpočet na rok 2011 bol schválený uznesením ObZ č.28/OZ/A/2010 z 9.11.2010 ako vyrovnaný. Rozpočet bol členený na príjmy, výdavky a finančné operácie, pričom bežný rozpočet bol prebytkový, kapitálový schodkový, schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. V priebehu roka bola vykonaná jedna zmena rozpočtu prostredníctvom rozpočtového opatrenia v súlade s § 14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z.

Záverečný účet (ďalej len „ZÚ“) bol prerokovaný na zasadaní ObZ 27.08.2012 a schválený uznesením č. 10/A3/2012.

Rozpočet na rok 2012 bol schválený uznesením ObZ č.6/OZ/A1/2011 z 13.12.2011. Rozpočet bol členený na príjmy, výdavky a finančné operácie, pričom bežný rozpočet bol prebytkový, kapitálový schodkový, schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. V priebehu roka boli vykonané dve zmeny rozpočtu prostredníctvom rozpočtových opatrení.

ZÚ bol prerokovaný na zasadaní ObZ 26.08.2013 a schválený uznesením č. 10/A3/2012. Obec v rokoch 2012 a 2013 porušila § 16 ods. 12 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého návrh záverečného účtu prerokuje ObZ najneskôr do šiestich mesiacov po ukončení rozpočtového roka.

Rozpočet na rok 2013 bol schválený uznesením ObZ č. 12/A2/2012 z 11.12.2012. Rozpočet bol členený na príjmy, výdavky a finančné operácie, pričom bežný rozpočet bol prebytkový, kapitálový schodkový, schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. V priebehu roka bola vykonaná jedna zmena rozpočtu rozpočtovým opatrením.

ZÚ bol prerokovaný na zasadaní ObZ 27.06.2014 a schválený uznesením č. 6/2014.

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte obce a skutočnom čerpaní za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

Rok	2011	2012	2013
Suma celkového majetku obce (Eur)	4 115 365,00	4 670 184,17	4 711 109,17
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011 – 2013 (%)	-	-	14,48
Majetok na obyvateľa (Eur)	2 010,44	2 270,39	2 281,41
Suma neobežného majetku (Eur)	4 080 648,00	4 648 227,15	4 646 062,26
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (%)	99,16	99,53	98,62
Suma dlhodobého hmotného majetku (Eur)	4 074 627,00	4 642 205,94	4 640 041,05
Suma obežného majetku (Eur)	34 717,00	21 957,02	65 047,43
Suma dlhodobých pohľadávok (Eur)	0,00	0,00	0,00
Suma krátkodobých pohľadávok (Eur)	2 498,00	1 332,64	1 103,03
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (%)	0,06	0,03	0,02
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (%)	77,02	86,02	81,18
Počet uzatvorených KZ na kúpu dlhodobého majetku	0	0	39
Počet uzatvorených KZ na predaj DHM	0	3	4
Druh majetku	-	DHM	DHM
Cena predávaného majetku (Eur)	0,00	318,46	53 339,58

Konsolidovanými účtovnými jednotkami boli obec a základná škola. Obec ako konsolidujúca účtovná jednotka u rozpočtovej organizácie – základná škola používala metódu úplnej konsolidácie.

V kontrolovanom období hodnota majetku vzrástla zo sumy 4 115 365,00 Eur k 31.12.2011 na sumu 4 711 109,17 Eur k 31.12.2013, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo nárast o 14,48 %. Rovnako hodnota majetku na obyvateľa vzrástla zo sumy 2 010,44 Eur k 31.12.2011 na sumu 2 281,41 Eur k 31.12.2013. Najvýznamnejšiu položkou nárastu majetku bol dlhodobý hmotný majetok. Konkrétne obec realizovala v roku 2011 a 2012 rekonštrukciu základnej školy, výstavbu materskej školy a úpravu verejného priestranstva. Podľa výpisu obrátov na účte 042 – obstaranie dlhodobého hmotného majetku, obec v roku 2011 obstarala majetok v sume 114 470,22 Eur a v roku 2012 v sume 495 868,50 Eur. V roku 2012 bol zaznamenaný prírastok u drobného dlhodobého majetku v obstarávacej cene 146 027,67 Eur.

Obec realizovala nákup majetku, konkrétne pozemkov v roku 2013 a to z titulu prípravy na realizáciu kanalizácie v obci. Výstavba kanalizácie bola začatá v januári 2014 a má trvať 24 mesiacov. Výška nenávratnej finančnej podpory (ďalej len „NFP“) predstavovala 4 476 000,00 Eur pri 97,52 % financovaní z iných zdrojov (Švajčiarsky finančný mechanizmus). Budovanie kanalizácie v roku 2014 bude mať v budúcnosti pre obyvateľov obce prínos vo zvýšení komfortu bývania.

Výkup pozemkov a podpisovanie kúpno-predajných zmlúv boli realizované koncom roka 2013. Celkový počet podpísaných zmlúv bol spolu 39, z toho suma 3 147,60 Eur bola vyplatená v roku 2014 a suma 235,50 Eur v roku 2013. Cena kupovaného majetku v roku 2013 spolu predstavovala sumu 3 383,10 Eur.

Obec predala v roku 2012 tri pozemky v celkovej sume 318,46 Eur. V roku 2013 predala jednu budovu a tri pozemky v celkovej sume 53 339,58 Eur.

Obec mala vypracované Zásady hospodárenia s majetkom obce z 08.04.1993, účinné od 23.04.1993. Od tohto dátumu obec zásady hospodárenia neaktualizovala. Zásady hospodárenia s majetkom obce v kontrolovanom období nereflektovali na zmeny zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), ktorý bol od roku 1993 novelizovaný 10 krát. Zásady hospodárenia s majetkom obce neobsahovali náležitosti podľa § 9 ods. 1 písm. a), b), e) a f) zákona č. 138/1991 Zb.

V zásadách hospodárenia mala obec upravenú možnosť upustiť od vymáhania pohľadávky, pritom rozhodovacia právomoc bola daná starostovi obce do výšky 500 Sk, pri splnení podmienky a to prerokovaní a odsúhlasení požiadavky v ObZ. Keďže zásady hospodárenia s majetkom obce neboli od roku 1993 aktualizované, nebola v nich upravená ani suma na ktorú sa vzťahovala rozhodovacia právomoc starostu obce.

Obec v rokoch 2011, 2012 a 2013 vykonala inventarizáciu majetku a záväzkov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“) na základe príkazov na uskutočnenie inventarizácie. Súčasne boli vymenované jednotlivé inventarizačné komisie.

Obec ako účtovná jednotka vyhotovila v každom kontrolovanom roku inventúrne súpisy podľa druhu majetku za jednotlivé majetkové triedy, miestne inventárne zoznamy za budovy kina, zeleniny, knižnice, dom smútku, budovu CO skladu, budovu materskej školy po rekonštrukcii, telocvične, požiarnej zbrojnice, budovy obecného úradu (ďalej len „OcÚ“), inventúrne súpisy zásob tovaru za zdravotné stredisko a kino. Inventúrne súpisy obsahovali predpísané náležitosti podľa zákona č. 431/2002 Z. z.

V jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia účtovná jednotka nevyhotovila inventarizačné zápisy za obecný majetok s výnimkou inventarizačných zápisov za majetok materskej školy.

Účtovná jednotka neporovnala v každom roku kontrolovaného obdobia stav majetku záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v inventúrnych súpisoch so stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve a výsledky porovnania neuviedla inventarizačnom zápise, čím nepostupovala v súlade s § 30 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.

Účtovná jednotka vykonala inventarizáciu peňažných prostriedkov v pokladni 4 krát v každom kontrolovanom roku. Inventarizáciou bolo zistené, že peňažné prostriedky v pokladni súhlasia so stavom uvedeným v pokladničnej knihe. Neboli zistené žiadne inventarizačné rozdiely. Účtovný stav súhlasil so stavom fyzickým uvedeným v pokladničnej knihe.

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti ľudských zdrojov je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov* (Eur)	160 997,63	190 186,37	164 001,21
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce **(%)	28,96	38,74	23,62
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	5,67	7,12	5,13
Podiel mzdových výdavkov na hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	1,45	2,25	1,71

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Rok	2011	2012	2013
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	1,16	1,69	1,29
Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov OcÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	20,69	27,69	15,49
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0,34	0,34	0,34

*starosta, hlavný kontrolór (ďalej aj „HK“), poslanci ObZ, zamestnanci OcÚ

** zdroj: FIN 1-04, resp. FIN 1-12

Objem výdavkov na mzdy a odvody, vrátane odmien pre administratívnych zamestnancov OcÚ, starostu, poslancov a hlavného kontrolóra bol najvyšší v roku 2012, kedy výdavky dosiahli sumu 190 186,37 Eur. V rokoch 2011 objem výdavkov predstavoval sumu 160 997,63 Eur a v roku 2013 sumu 164 001,21 Eur. Nárast, resp. pokles objemu výdavkov bol ovplyvnený počtom zamestnancov ako aj medziročným nárastom výdavkov pre starostu obce a hlavného kontrolóra ako aj medziročným rastom vyplatených odmien a príspevkov pre poslancov ObZ.

Podiel objemu mzdových výdavkov ku skutočným bežným výdavkom rozpočtu obce predstavoval 28,96 % v roku 2011, 38,74 % v roku 2012 a 23,62 % v roku 2013.

Počet administratívnych zamestnancov od roku 2012 sa zvýšil o jedného zamestnanca na deväť zamestnancov. Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov OcÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce sa pohyboval v rozmedzí od 15,49 % v roku 2013 do 20,69 % v roku 2011.

Výdavky na mzdu a odvody starostu obce mali medziročne rastúci trend. Percentuálny podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce bol najvyšší v roku 2012 a to 7,12 %. Rovnaký trend bol zaznamenaný u výdavkov na odmeny a príspevky pre poslancov ObZ. Výdavky pre poslancov v roku 2011 v sume 6 425,97 Eur vzrástli tak v roku 2012 ako aj v roku 2013, v ktorom dosiahli sumu 8 969,84 Eur. Aj výdavky na mzdu hlavného kontrolóra vzrástli zo sumy 8 044,80 Eur v roku 2011 na 11 902,06 Eur v roku 2013.

Objem výdavkov na školenia v roku 2011 predstavoval sumu 251,00 Eur, v roku 2012 sumu 26,00 Eur a v roku 2013 sumu 341,20 Eur. Výdavky pre starostu obce ovplyvnili celkové výdavky na školenia iba v roku 2011, v ktorom sa starosta zúčastnil na sneme ZMOS. Poplatok za účasť na sneme predstavoval sumu 100,00 Eur. Ostatné súvisiace výdavky na školenia obec samostatne za OcÚ, resp. materskú školu nesledovala. Rovnako obec nesledovala oddelene výdavky na cestovné v súvislosti so školeniami a oddelene za iné služobné cesty nesúvisiace so školením.

Z údajov o absolvovaných školeniach zamestnancov OcÚ vyplynulo, že rozsah človekodní bol najvyšší v roku 2011, v ktorom hodnota predstavovala 72 (12 zamestnancov x šesť dní školení). V roku 2012 bol rozsah človekodní 16 a v roku 2013 rozsah človekodní predstavoval hodnotu 30.

ObZ zriadilo obecnú radu a šesť komisií. ObZ zriadilo tieto komisie: finančnú komisiu, komisiu na ochranu verejného záujmu, komisiu vzdelávania, kultúry a športu, sociálnu komisiu, komisiu stavebnú a životného a prostredia, komisiu na vybavovanie sťažností a komisiu na ochranu verejného záujmu. To zodpovedalo organizačnej schéme OcÚ ako prílohy k Organizačnému poriadku obce. Počet zasadnutí všetkých komisií v roku 2011 bol 17, v roku 2012 spolu 18 a v roku 2013 spolu desať.

Zriadenie obecnej rady a voľba jej členov sa uskutočnili 17.12.2010 na ustanovujúcom zasadnutí ObZ. Boli zvolení traja členovia obecnej rady, čo je tretina z počtu deväť

poslancov. Súčasne boli zvolení predsedovia vytvorených komisií okrem predsedu komisie na ochranu verejného záujmu, voľba ktorého sa odložila na najbližšie zasadnutie ObZ. Obecná rada zasadala v roku 2011 celkom 12 krát, v roku 2012 celkom 13 krát a v roku 2013 celkom 11 krát. Obecná rada, ako iniciatívny, výkonný a kontrolný orgán ObZ podľa zákona č. 369/1990 Zb., plnila úlohy podľa rozhodnutia ObZ. Zároveň plnila funkciu poradného orgánu starostu. Obecná rada na svojich zasadaniach pripravovala a vypracovala odporúčania pre ObZ v prípadoch úprav rozpočtu, schválenia zámenných zmlúv, úprav VZN, schválenia kúpy nehnuteľností, schválenia rozpočtu, schválenia inventarizačných komisií a pod.

Počet zasadnutí ObZ mal rastúci trend. ObZ zasadalo v roku 2011 celkom päť krát, v roku 2012 celkom sedem krát a v roku 2013 spolu osem krát. ObZ na zasadnutiach rokovalo o zásadných otázkach obce, ako napríklad prerokovalo správy o plnení uznesení, správy o činnosti obecnej rady, čerpanie rozpočtu, správy o stave verejného poriadku v obci, schválenie výročnej správy za príslušný rok, úpravy financovania projektov a iné. Všetky predložené podklady zo zasadnutí ObZ obsahovali prezenčnú listinu, zápisnicu, program, diskusiu k jednotlivým bodom programu ako aj schválené uznesenia.

Obec mala prijatý interný predpis „Zásady odmeňovania poslancov a volených členov komisií v Obci Gemerská Poloma“ s účinnosťou od 01.06.2012. Predmetné Zásady boli schválené uznesením č. 9, písm. a), bod 10 na zasadnutí ObZ 28.05.2012. Za výkon funkcie poslanca, za účasť na zasadnutí členom obecnej rady, za výkon funkcie predsedom a členom stálych komisií ObZ a predsedom a členom dočasných a odborných komisií patrila odmena určená pevnou sumou vo výške 26,00 Eur za zasadnutie. Do konca mája 2012 odmena za jedno zasadnutie ObZ voleným poslancom a voleným členom komisií pri ObZ patrila odmena vo výške 20,00 Eur. Táto suma bola schválená uznesením ObZ č. 1 z 17.12.2010.

Obec zverejňovala program zasadnutí ObZ v zmysle § 12 zákona č. 369/1990 Zb. tým, že program zverejnila na úradnej tabuli aspoň tri dni pred zasadnutím ObZ.

Uznesením č. 1 bod E schválilo ObZ 17.12.2010 plat starostu obce podľa § 3 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov. Mesačná mzda bola schválená na ustanovujúcom zasadnutí ObZ vo výške 2,2 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve SR za predchádzajúci kalendárny rok 2009, čo bolo v súlade s § 4 ods. 1 predmetného zákona. Rovnako aj v rokoch 2012 a 2013 ObZ schválilo plat starostu obce uznesením v zmysle platnej právnej normy.

Kontrolnej skupine NKÚ SR neboli predložené relevantné doklady o prehlbovaní si vedomostí starostom obce. Táto povinnosť vyplýva z § 13 ods. 12 zákona č. 369/1990 Zb. Kontrolou bola overená účasť starostu obce na sneme ZMOS konanom v máji 2011. Starosta obce sa v zázname z rozhovoru z 19.06.2014 vyjadril, že školenia organizované subjektmi verejnej správy navštevoval, ale finančné prostriedky na školenia nečerpal.

Organizačná štruktúra zamestnancov obce bola upravená v Organizačnom poriadku vydanom starostom obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. z 20.12.2010. Podľa schémy OcÚ ako prílohy k Organizačnému poriadku počet administratívnych zamestnancov OcÚ bol osem vrátane hlavného kontrolóra obce. Od roku 2012 sa počet administratívnych zamestnancov zvýšil o jedného zamestnanca. Obec túto zmenu nepremietla do zmeny Organizačného poriadku, resp. nezmenila schému OcÚ.

Počet zamestnancov OcÚ možno hodnotiť ako primeraný vo vzťahu k stanoveným úlohám pri zohľadnení úrovne kvality poskytovaných služieb.

Podmienky obce v oblasti ľudských zdrojov boli zabezpečené na primeranej úrovni.

Prehľad vybraných ukazovateľov materiálno-technického zabezpečenia obce uvádza tabuľka č. 3.

Tabuľka č. 3

Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT* (Eur)	403,85	1 366,56	3 131,72
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,03	0,14	0,24
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	7	8	7

*informačné technológie

Obec využívala v rokoch 2011 a 2012 zariadenia výpočtovej techniky (tri stolové počítače a jeden notebook). V roku 2013 zakúpila obec ďalší počítač, takže každý administratívny pracovník vrátane starostu pracoval na jednom počítači. Priemerný vek počítačov bol v roku 2011 sedem rokov, v roku 2012 osem rokov a v roku 2013 sedem rokov.

V roku 2011 boli náklady obce na prevádzku a údržbu výpočtovej techniky 403,85 Eur. Tieto náklady pozostávali z údržby výpočtovej techniky a správy počítačovej siete. V roku 2012 vzrástli náklady na prevádzku a údržbu na 1 366,56 Eur. Pozostávali z nákladov na správu počítačovej siete, servis počítačovej siete a správu programov. V roku 2013 mala obec náklady na obstaranie, správu a údržbu výpočtovej techniky 3 131,72 Eur, z toho nákup počítača v sume 829,20 Eur.

Správa počítačovej techniky bola vykonávaná externým dodávateľom prostredníctvom objednávok.

Z uvedeného vyplýva, že vybavenosť obce výpočtovou technikou bola na dostatočnej úrovni.

Obec vytvárala archivačné kópie účtovníctva mesačne, účtovných závierok štvrťročne. Mesačne boli vyhotovované archivačné CD v jednom exemplári, čo bolo v rozpore s § 38 písm. b) výnosu MF SR č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy (ďalej len „výnos č. 312/2010“). Archivačné CD boli uchovávané v zamknutej skrini v uzamykateľnej miestnosti v budove OcÚ. Vzhľadom na to, že nebola vyhotovovaná druhá kópia archivačného CD, ktorá mala byť uložená mimo budovy OcÚ, nebol dodržaný postup uvedený v § 39 písm. b) výnosu č. 312/2010. Ochrana dát bola zabezpečená antivírusovým programom.

1.2 Výkon vybraných pôsobností

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov Európskej únie

Vo všetkých rokoch kontrolovaného obdobia obec originálne aj prenesené kompetencie zabezpečovala samostatne, okrem odpadového hospodárstva, ktoré zabezpečovala spôsobom zmluvy s externými dodávateľmi, a na zabezpečenie prenesenej kompetencie – stavebný poriadok uzatvorila obec zmluvu o spoločnom obecnom úrade v Štítniku (ďalej aj „SOÚ“). Obec platila zo svojho rozpočtu časť nákladov na činnosť SOÚ, ktoré tento SOÚ rozpočítal na obce združené v SOÚ podľa počtu obyvateľov, po odpočítaní dotácie na činnosť zo ŠR.

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov z fondov EÚ je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Rok	2011	2012	2013
Objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ (Eur)	112 984,12	491 941,92	1 435,20
Celkový počet zrealizovaných projektov do 31.12.2013	3		
Celkový objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 (Eur)	606 361,24		

Obec bola prijímateľom nenávratných finančných príspevkov (ďalej len „NFP“) z fondov EÚ. Obec podala tri žiadosti o NFP, všetky pred začiatkom kontrolovaného obdobia.

Všetky žiadosti o NFP ako aj projektovú dokumentáciu zabezpečila obec prostredníctvom externých firiem.

Obec 18.12.2009 podpísala zmluvu o NFP v rámci regionálneho operačného programu na projekt „Rekonštrukcia a modernizácia Materskej školy v Gemerskej Polome“. Celková suma projektu predstavovala hodnotu 264 186,32 Eur, z toho 5 % spolufinancovanie obcou tvorilo 13 209,32 Eur. V rámci verejného obstarávania boli vyčlenené finančné prostriedky v sume 1 790,00 Eur, na projektovú dokumentáciu v sume 12 696,67 Eur.

V roku 2010 obec podpísala dve zmluvy o NFP, obe v rámci regionálneho operačného programu. Zmluva na projekt „Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ v Gemerskej Polome“ bola podpísaná na sumu 362 473,92 Eur, z toho 5 % spolufinancovanie obce predstavovalo 18 123,37 Eur. Na projektovú dokumentáciu boli rozpočtované finančné prostriedky v sume 2 500,00 Eur.

Zmluva na projekt „Rekonštrukcia verejného priestranstva a prístupových komunikácií“ bola podpísaná 07.06.2010 v znení dodatku z 29.3.2012. Celková suma projektu predstavovala 616 958,82 Eur, z toho 5 % spolufinancovanie obce v sume 30 847,95 Eur. Požadovaná výška NFP predstavovala 586 110,87 Eur. Podľa žiadosti o NFP projekt uvažoval s výdavkami na projektové a inžinierske práce v sume 22 800,00 Eur a na proces verejného obstarávania v sume 2 800,00 Eur. Práce na projekte sú momentálne prerušené z dôvodu prebiehajúcej výstavby kanalizácie v obci. Výška nedočerpaných finančných prostriedkov k 31.12.2013 predstavovala sumu 104 277,08 Eur. V rámci verejného obstarávania boli vyčerpané finančné prostriedky v sume 2 761,00 Eur, na projektovú dokumentáciu v sume 21 917,00 Eur.

Celkový objem čerpaných finančných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 predstavoval sumu 1 139 341,98 Eur. V rokoch 2011 až 2013 obec čerpala finančné prostriedky v sume 606 361,24 Eur. Obec musela na financovanie projektov EÚ v kontrolovanom období prijať úver v celkovej sume 22 464,00 Eur. Do času poukázania NFP z fondov EÚ obec bola obec nútená financovať projekt z preklenovacieho úveru.

Najväčším problémom v prípade projektov financovaných z EÚ bolo spracovanie žiadostí a vypracovanie projektov, ktoré obec nevedela zabezpečiť inak ako externými spoločnosťami, teda dodávateľským spôsobom ako aj výška 5 % spolufinancovania obcou, kedy obec musela prijať úver, resp. preklenovací úver z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Obec nevykonávala prenesenú pôsobnosť na úseku matrik v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia. Obec patrila do územného obvodu matričného úradu mesta Rožňava.

V tabuľke č. 5 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 5

Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR)* (Eur)	1 917,66	1 912,08	1 903,71
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (Eur)	1 927,80	1 505,30	1 606,27
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (Eur)	1 773,51	1 530,94	1 449,88
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (%)	104,18	99,26	104,66
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	6	8	10
Počet vydaných oznámení o ohlásení (drobné stavby, atď.)	14	8	10

*Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Obec nevykonávala výkon pôsobností na úseku stavebného poriadku. Túto činnosť zabezpečovala obec Štítnik, ako SOÚ pre 16 obcí na základe Zmluvy o zriadení Spoločného obecného úradu č. 1/2007 podľa § 20a ods. 3 a 4 zákona SNR č. 369/1990 Zb. Obec Gemerská Poloma a obec Štítnik spolu s ďalšími obcami po schválení v ObZ vstúpili do Spoločného obecného úradu v Štítniku od 01.01.2007. Predmetom zmluvy bolo zabezpečenie výkonu prenesených kompetencií štátnej správy podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov pre zmluvné obce a to na úsekoch:

- c) výstavby a územného plánovania – zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.),
- e) ohlasovanie drobných stavieb, stavebných a udržiavacích úprav podľa § 57 zákona č. 50/1976 Zb.

Obce sa dohodli, že financovanie činnosti súvisiacej s SOÚ budú zabezpečovať z týchto zdrojov:

- a) z dotácie poskytnutej štátom,
- b) z platieb od obce podľa počtu obyvateľov.

Účastníci zmluvy súhlasili, aby poskytované finančné dotácie boli poukazované priamo obci Štítnik. V prípade nedostačujúcej dotácie sa skutočné náklady účastníkom zmluvy fakturovali po ukončení kalendárneho roka.

Koncom každého roka obec Štítnik zasielala obci Gemerská Poloma vyúčtovanie. Vo vyúčtovaní boli vyčíslené vlastné výdavky nad rámec transferu spolu za 16 obcí a podľa počtu obyvateľov aj výdavky pre každú obec samostatne.

V roku 2011 boli poskytnuté finančné prostriedky na činnosť stavebného úradu ako dotácia zo ŠR SR v sume 1 917,66 Eur, v roku 2012 v sume 1 912,08 Eur, v roku 2013 v sume 1 903,71 Eur. V roku 2011 a 2012 výšku dotácie na zabezpečenie výkonu na úseku stavebného poriadku oznamoval listom Krajský stavebný úrad v Košiciach. V roku 2013 výšku dotácie na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku oznamovalo listom MDVRR SR. Následne SOÚ každoročne zasielal obci vyúčtovanie - refundáciu finančných prostriedkov zúčtovaných na SOÚ nad rámec poskytnutej dotácie zo ŠR SR vystavením faktúry. V roku 2011 výška nákladov na činnosť stavebného úradu nad rámec dotácie zo ŠR SR predstavovala sumu 1 773,51 Eur, v roku 2012 sumu 1 530,94 Eur a v roku 2013 sumu 1 449,88 Eur. Príjmy obce za úsek stavebného poriadku za spoplatnené úkony v roku 2011 predstavovali 1 927,80 Eur, v roku 2012 sumu 1 505,30 Eur a v roku 2013 sumu 1 606,27 Eur.

Skutočné výdavky na úseku stavebného poriadku v roku 2011 predstavovali sumu 3 691,17 Eur, v roku 2012 v sume 3 443,02 Eur a v roku 2013 v sume 3 353,59 Eur. Skutočné výdavky pozostávali zo súčtu sumy poskytnutej dotácie zo ŠR SR a sumy nad rámec poskytnutej dotácie vyplývajúcej z vyúčtovania zaslaného každoročne SOÚ v Štítniku obci Gemerská Poloma.

Súčet príjmov za úsek stavebného poriadku za spoplatnené úkony a prijatú dotáciu v roku 2011 predstavoval 3 845,46 Eur, v roku 2012 sumu 3 417,38 Eur a v roku 2013 sumu 3 509,98 Eur.

Z uvedeného vyplýva, že v rokoch 2011 a 2013 príjmy za úsek stavebného poriadku vrátane dotácie pokryli v plnom rozsahu potrebu financovania výdavkov na úseku stavebného poriadku. V roku 2012 príjmy na úseku stavebného poriadku pokryli potrebu financovania výdavkov na 99,26 %.

Obec evidovala žiadosti na úseku stavebného poriadku v podacom denníku. Po zaevidovaní žiadosti zamestnanec SOÚ preberal podanie s podkladmi, ktoré spracoval a následne zaslal na podpis starostovi obce Gemerská Poloma. Po podpise všetky písomnosti na úseku stavebného poriadku boli uložené v sídle SOÚ, teda v obci Štítnik. V kontrolovanom období obec Gemerská Poloma nesledovala a neevidovala údaje o počte vydaných rozhodnutí, resp. iných oznámení, alebo odvolaní na úseku stavebného poriadku.

Obec ako miestne príslušná obec tým, že nezabezpečila ukladanie stavebných povolení spolu so všetkými písomnosťami týkajúcimi sa stavebného povolenia, kolaudačné rozhodnutia a iné opatrenia týkajúce sa stavieb, nepostupovala v súlade s § 132 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.

Na základe podkladov zo SOU Štítnik bolo zistené, že obec mala v roku 2011 evidovať 24 žiadostí, v roku 2012 spolu 28 žiadostí a v roku 2013 spolu 21 žiadostí. Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku bol v roku 2011 spolu šesť, v roku 2012 spolu osem a v roku 2013 spolu desať. Počet ohlásení ako aj vydaných oznámení o ohlásení bol v roku 2011 spolu 14, v roku 2012 spolu osem a v roku 2013 spolu desať.

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6

Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (t)	302,23	387,52	555,70
Celkový objem vyseparovaného odpadu (t)	19,56	44,68	37,98

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Rok	2011	2012	2013
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (%)	6,47	11,53	6,83
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (Eur)	99 867,83	31 822,07	38 071,44
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo (Eur)	48,79	15,47	18,44
Výdavky na t odpadu (Eur)	330,44	82,12	68,51
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (Eur)	83 195,55	20 572,62	21 875,22
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO* (vyrubená suma) (Eur)	14 383,13	19 763,34	22 351,53
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa (Eur)	7,03	9,61	10,82
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (%)	83,31	64,65	57,46

*komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Obec nemala vlastnú skládku ani vlastný zberný dvor. Nakladanie s odpadom zabezpečovala obec dodávateľsky, organizáciami bez väzby na obec.

Obec uzatvorila rámcovú zmluvu o dielo č. 5/2007 podľa Obchodného zákonníka a zákona o odpadoch so spoločnosťou so sídlom v Rimavskej Sobote 17.11.2007. Súčasťou zmluvy boli štyri prílohy, v ktorých boli vyčíslené kalkulácie odplaty za nakladanie s odpadom na území obce. Následne obec uzatvorila s dodávateľom dva dodatky k rámcovej zmluve, posledný 11.7.2013, predmetom ktorých bola kalkulácia odplaty za nakladanie s odpadom a úprava ceny za poskytnuté služby na separovaný zber a prenájom nádob.

Obec uzatvorila zmluvu o poskytovaní služieb v oblasti nakladania s odpadmi podľa Obchodného zákonníka a zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 223/2001 Z. z.“) so spoločnosťou so sídlom v Rozhanovciach. Predmetom zmluvy bol zber (odvoz) a likvidácia odpadu v určených nádobách, pričom pôvodcom odpadu bol občan. Zmluva bola uzatvorená 02.02.2004. Súčasťou zmluvy bola príloha č. 1, v ktorej boli určené ceny za odvoz komunálneho odpadu 110 litrových a 120 litrových nádob, ceny za zber nadrozmerného odpadu. Následne obec uzatvárala s dodávateľom dodatky k zmluve, ostatný z 28.03.2013, v ktorých došlo k úprave cien a úprave spôsobu financovania spracovania žiadosti pre recyklačný fond.

V roku 2011 obec čerpala finančné prostriedky z recyklačného fondu v sume 1 259,00 Eur a z enviromentálneho fondu v sume 67 558,00 Eur, konkrétne na nákup kompostérov.

Celkové množstvo zlikvidovaného komunálneho odpadu v roku 2011 predstavovalo spolu 302,23 ton, v roku 2012 spolu 387,52 ton, a v roku 2013 spolu 555,70 ton. Celkový objem vyseparovaného odpadu predstavoval v roku 2011 spolu 19,56 tony, v roku 2012 spolu 44,68 tony a v roku 2013 spolu 37,98 tony.

Obec separovala šesť druhov odpadu. Išlo o papier a kartón, plasty, sklo, kov, kompozitné obaly a elektroodpady.

Objem celkových výdavkov za komunálny odpad, podľa plnenia rozpočtu predstavoval v roku 2011 sumu 99 867,83 Eur, v roku 2012 sumu 31 822,07 Eur a v roku 2013 sumu 38 071,44 Eur. V roku 2011 vysokú položku výdavkov ako aj príjmov ovplyvnil nákup kompostérov, na ktorý obec čerpala finančné prostriedky poskytnuté recyklačným fondom ako aj z enviromentálneho fondu.

Celková výška príjmov odpadového hospodárstva predstavovala v roku 2011 sumu 83 195,55 Eur, v roku 2012 sumu 20 572,62 Eur a v roku 2013 sumu 21 875,22 Eur.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že príjmy plynúce obci z poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady ani v jednom kontrolovanom roku nepokrývali výdavky obce spojené so zberom a likvidáciou odpadu. Krytie výdavkov príjmami sa pohybovalo v rozmedzí od 57,46 % v roku 2013 do 83,31 % v roku 2011. V roku 2011 bolo najvyššie krytie z dôvodu čerpania finančných prostriedkov z enviromentálneho fondu v sume 67 558,00 Eur na nákup kompostérov.

ObZ v Gemerskej Polome na základe ustanovení § 6 zákona č. 369/1990 Zb., v spojení s § 4 ods. 3 písm. f) a g) citovaného zákona a v súlade s § 39 ods. 4 zákona č. 223/2001 Z. z. vydalo VZN Obce Gemerská Poloma č. 4/2009 o nakladaní s komunálnymi odpadmi, drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností na území obce. Citované VZN nadobudlo účinnosť dňom 01.01.2010. Týmto nariadením obec upravila podrobnosti o zbere a preprave komunálnych odpadov, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o mieste určenom na zneškodňovanie odpadov, poplatku za zber a likvidáciu a spôsobe výberu poplatku.

ObZ schválilo dodatok č. 1/2011 k VZN č. 4/2009 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Gemerská Poloma uznesením č. 5/2011/ OZ A/2 s účinnosťou od 08.11.2011.

Obec v kontrolovanom období vykonávala triedený, separovaný zber zo zmesového komunálneho odpadu. Túto skutočnosť mala upravenú aj vo VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi, drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností na území obce Gemerská Poloma (článok 7 – zber, zhodnotenie a spracovanie vytriedených odpadov). Každoročne vo výkaze ŽP 6-01 – Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce pre Štatistický úrad SR obec vyčíslila množstvo separovaného odpadu podľa jednotlivých komodít. Celkový objem vyseparovaného odpadu predstavoval v roku 2011 spolu 19,56 tony, v roku 2012 spolu 44,68 tony a v roku 2013 spolu 37,98 tony.

Obec vypracovala program odpadového hospodárstva (ďalej len „POH“) 25.03.2014. Prílohou časti tvorili rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov a protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva. POH bol spracovaný v termíne do 29.03.2014, ktorý bol určený vo všeobecne záväznej vyhláske, ktorou sa ustanovuje záväzná časť program odpadového hospodárstva Košického kraja. V POH obce boli zahrnuté informácie o súčasnom stave produkcie odpadov a perspektívach produkcie odpadov do budúcnosti. Dokument stanovil ciele v zmysle priorít obce, možnosti dosiahnutia týchto cieľov, kritéria a najvhodnejšie environmentálne riešenia.

Jednou z príloh k POH obce bolo rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia v Košiciach z 20.12.2011, ktorým bola obci vyrubená pokuta v sume 200,00 Eur za zistené nedodržanie legislatívnych ustanovení zákona č. 223/2001 Z. z. Išlo o zistenie, že obec nepodala v stanovenej lehote príslušnému OÚŽP v Rožňave hlásenie o vzniku nebezpečného odpadu a nakladaní s ním. Obec po kontrole príslušnému OÚŽP Rožňava zaslala dodatočne hlásenie o vzniku odpadu a podala hlásenie o prepravovaných nebezpečných odpadoch. Z uvedeného dôvodu bola obci uložená pokuta v sume 200,00 Eur, ktorú obec uhradila v januári 2012 v plnom rozsahu.

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, dosahovanie cieľov a zámerov najmä z pohľadu preskúmania programového rozpočtu obce, ďalších strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Obec mala v každom roku kontrolovaného obdobia vypracovaný programový rozpočet. Programový rozpočet obsahoval zámery, ciele a merateľné ukazovatele.

Programový rozpočet na roky 2011, 2012 a 2013 samostatne ObZ neschvaľovalo, obec o tom nepredložila relevantné dôkazy.

V každom kontrolovanom období obec prijala 15 programov na strane výdavkov. Obec mala v rokoch 2011, 2012 a 2013 spolu 37 podprogramov. Údaje k vypracovaniu programového rozpočtu predkladala ekonómka obce a ekonóm základnej školy. Jednotlivé programy mali zadefinované zámery a ciele. V rámci podprogramov obec sledovala merateľné ukazovatele ako kvantitatívne tak aj kvalitatívne.

Obec za kontrolované obdobie rokov 2011, 2012 a 2013 vypracovala monitorovacie správy k plneniu programového rozpočtu.

Monitorovacie správy za roky 2011, 2012 a 2013 boli vypracované za príslušný rok, rovnako ako aj hodnotiace správy. Monitorovacie správy porovnávali plánované a dosiahnuté výstupy a výsledky, vrátane posúdenia prípadného nerovnomerného vecného plnenia vo vzťahu k vynaloženým výdavkom, komentár obsahujúci vysvetlenie neplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov, návrhy na operatívne riešenie zistených nedostatkov. Monitorovacie správy obsahovali ako kvalitatívne tak aj kvantitatívne merateľné ukazovatele aj s vyhodnotením.

Obec za kontrolované obdobie rokov 2011, 2012 a 2013 vypracovala hodnotiace správy o plnení programového rozpočtu.

Pri overovaní hodnotiacich správ bolo zistené, že obec vyhodnocovala plnenie merateľných ukazovateľov v rámci podprogramov, sledovala plnenie cieľov a zámerov vo finančnom vyjadrení a prepočítavala plnenie v percentách. Sledovala a vyhodnocovala hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri jednotlivých ukazovateľoch.

Z vecného hľadiska hodnotiace správy programového rozpočtu obsahovali informáciu o splnení cieľov, ale bez využitia porovnania plánovaných a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov priamo v hodnotiacej správe. Dôraz bol kladený na efektívnosť, hospodárnosť a účinnosť, ktoré boli vyjadrené v percentách. Pri výpočte nebolo zrejmé, aké hodnoty boli plánované a aké sa dosiahli v prípadoch kvantitatívnych ukazovateľov. Hodnotiace správy obsahovali komentár obsahujúci vysvetlenie neplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov.

ObZ nerozhodlo o neuplatňovaní programu obce v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. na rok 2014, teda obec naďalej uplatňuje programový rozpočet aj v roku 2014.

Viacročný rozpočet obec zostavovala v každom kontrolovanom období v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z.

Súčasťou ZÚ za rok 2011 nebolo hodnotenie plnenia programov obce. Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt hodnotenie cieľov, resp. merateľných ukazovateľov podľa

štruktúry programového rozpočtu nevykonala. Obec nehodnotila splnenie kvantitatívnych ani kvalitatívnych ukazovateľov. ZÚ obsahoval finančné plnenie, resp. finančné hospodárenie obce, ktoré sa riadilo schváleným rozpočtom a jeho úpravami.

Keďže ZÚ obce za rok 2011 neobsahoval hodnotenie plnenia programov, cieľov a merateľných ukazovateľov podľa štruktúry zostaveného programového rozpočtu, obec nepostupovala v súlade s § 16 ods. 5 písm. g) zákona č. 583/2004 Z. z.

V rokoch 2012 a 2013 ZÚ obsahoval hodnotenie plnenia programov, cieľov a merateľných ukazovateľov podľa štruktúry zostaveného programového rozpočtu.

Z pohľadu výkonnosti možno programový rozpočet obce hodnotiť ako rozpočet zostavený v požadovanej štruktúre, t.j. ako rozpočet, ktorý obsahoval zámery, ciele a merateľné ukazovatele podľa jednotlivých programov, resp. podprogramov. Pri hodnotení monitorovacích a hodnotiacich správ možno konštatovať, že správy po vecnej stránke obsahovali informácie o splnení cieľov s využitím porovnania plánovaných a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov s dôrazom na efektívnosť a účinnosť, a zároveň obsahovali komentár obsahujúci vysvetlenie neplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov.

Z pohľadu hodnotenia vplyvu na výkon základných činností (pôsobností) obce možno vysloviť názor, že ani zistenia v oblasti spracovania monitorovacích a hodnotiacich správ nemali negatívny vplyv na plnenie základných povinností obce. Obec reagovala, resp. využívala pri plnení svojich povinností priebežné hodnotenie v rámci bežného rozpočtu ako aj formou úprav rozpočtu v priebehu rozpočtového roka.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Obec bola počas celého obdobia účastníkom ZMOSu, a Združenia miest a obcí horného Gemera. Ročné výdavky spojené s účasťou v týchto združeniach boli v roku 2011 v sume 448,12 Eur, v roku 2012 v sume 470,40 Eur a v roku 2013 v sume 489,52 Eur. Obec mala podľa vyjadrenia starostu obce výhody z členstva v týchto združeniach pri získavaní dotácii zo ŠR a spolupráce pri likvidácii odpadov, keďže získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) bolo pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce a mikroregiónu.

Obec mala vypracované dokumenty týkajúce sa plánovania rozvoja obce a to: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHSR“), územný plán obce, povodňový plán, plán ochrany obyvateľstva. Na príprave PHSR rozvoja sa podieľali externí odborníci na jednotlivé oblasti. Tento plán bol schválený ObZ 06.03.2009. Napriek tomu, že PHSR bol schválený v roku 2009, odvoláva sa v texte na zákon č. 503/2001 Z. z. v znení zákona č. 351/2004 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý bol zrušený zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. PHSR obsahuje analytickú časť, strategickú časť a akčný plán s úlohami, ukazovateľmi a zdrojmi financovania.

Povodňový plán mala obec vypracovaný podľa § 10 ods. 3 písm. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov od roku 2010. Obec mala vypracovaný plán ochrany obyvateľstva v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, schválený v roku 2005.

Obec v rozpore s § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov nemala vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb.

Obec mala v kontrolovanom období zriadenú web stránku, na ktorej zverejňovala zmluvy, objednávky a faktúry v zmysle zákona č. 211/2012 Z. z. Správu tejto stránky

vykonával externý dodávateľ. Náklady na správu stránky boli v roku 2011 vo výške 562,42 Eur, v roku 2012 84,56 Eur a v roku 2013 140,56 Eur.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Na výkon kontroly v podmienkach samosprávy obec mala vypracovanú Smernicu na zabezpečenie vykonávania finančnej kontroly v pôsobnosti obce. Ďalší interný predpis, resp. základné pravidlá kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci samosprávy obec vypracované nemala.

Predbežná finančná kontrola sa podľa uvedenej smernice mala realizovať pri každej finančnej operácii, tak pri hotovostných ako i bezhotovostných operáciách. V rámci výkonu predbežnej kontroly sa malo overovať, či sú pripravované finančné operácie v súlade so schváleným rozpočtom, uzatvorenými zmluvami a so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Predbežnú kontrolu vykonávala účtovníčka a to ako súlad s rozpočtom, zmluvami a všeobecne záväznými právnymi predpismi, tak aj plnenie podmienok hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.

Pri hotovostných finančných operáciách predbežná finančná kontrola nebola vykonávaná, čo bolo v rozpore s § 6 ods. 1 zákona č. 502/2001 o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“), podľa ktorého predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy overuje každú pripravovanú finančnú operáciu.

Priebežnou finančnou kontrolou sa mali overovať všetky finančné operácie súvisiace s nákupom a prevodom majetku, výdavkami v hotovostnom a bezhotovostnom platobnom styku. Priebežnú finančnú kontrolu mal vykonávať poverený zodpovedný zamestnanec OcÚ, s ktorého činnosťou a pracovným zaradením kontrolovaná finančná operácia súvisí.

Kontrolou bolo zistené, že priebežnú kontrolu všetkých finančných operácií vykonával kontrolór obce, čo bolo v rozpore so Smernicou na vykonávanie finančnej kontroly a v rozpore s § 10 zákona č. 502/2001 Z. z., keďže nebol vypracovaný záznam alebo správa o vykonaní priebežnej finančnej kontroly

Kontrolou plnenia povinnosti hlavného kontrolóra, ako jednej zo súčastí vnútorného kontrolného systému obce bolo zistené nasledovné:

Hlavný kontrolór vykonával kontrolnú činnosť aj pre ďalšiu obec, medzi obcami nebola uzatvorená zmluva na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy podľa § 20a zákona č. 369/1990 Zb .

Hlavný kontrolór nepredkladal ObZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, nepredkladal správy o výsledkoch kontroly ObZ na jeho zasadaniach, nepredkladal ObZ raz ročne správu o kontrolnej činnosti, čím nepostupoval v súlade s § 18f ods. 1 písm. b), d) a e) zákona č. 369/1990 Zb.

Hlavný kontrolór nevypracoval ani z jednej vykonanej kontroly písomnú správu alebo záznam, čo bolo v rozpore s § 16 a 17 zákona č. 502/2001 Z. z.

Podľa vyjadrenia starostu obce a hlavného kontrolóra, o pláne kontrolnej činnosti na jednotlivé roky informoval hlavný kontrolór ObZ ústne. Následné finančné kontroly vykonával na základe zistených nedostatkov pri vykonávaní priebežných finančných kontrol. Keďže zistené nedostatky neboli významné a odstraňovali sa okamžite, hlavný kontrolór nepovažoval za potrebné vyhotovovať písomné výstupy. Nedostatky boli taktiež ústne prerokované so starostom obce.

Hlavný kontrolór predkladal ObZ písomné stanoviská k návrhu rozpočtu obce, k úpravám rozpočtu, k ZÚ a výročnej správe za kontrolované obdobie.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Prehľad vývoja vybraných preverovaných údajov týkajúcich sa činnosti HK je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7

Rok	2011	2012	2013
Úväzok HK	0,36	0,50	0,50
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,72	1,13	0,90
Počet následných finančných kontrol vykonaných HK*	-	-	-
Podiel počtu skutočne vykonaných kontrol zo strany HK k počtu plánovaných kontrol odsúhlasených ObZ (%)*	-	-	-

*nehodnotené z dôvodu nevypracovania písomných výstupov z kontrol

Podiel mzdových výdavkov hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch v roku 2012 vzrástol, pretože sa zvýšil úväzok HK a zároveň boli nižšie bežné výdavky obce. V roku 2013 bol podiel oproti predchádzajúcemu roku nižší, v absolútnom vyjadrení objem mzdových výdavkov však stúpol, keďže bežné výdavky obce v roku 2013 boli vyššie ako v roku 2012.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 22.10.2014

Ing. Milan Benko
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Robert Oravec
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 19.11.2014

Ján Chanas
starosta obce

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie
	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)
Príjmy spolu	791 054	1 483 784	1 533 465	103	791 054	1 356 082	1 534 082	113	854 750	1 022 134	1 255 658	123
V tom: bežné príjmy	791 054	1 424 775	1 121 138	78	791 054	971 862	1 023 804	105	853 250	982 356	1 186 028	120
kapitálové príjmy	-	-	76	X	-	379 000	454 458	120	-	15 000	54 742	365
príjmové finančné operácie	-	59 009,00	412 251	698	-	5 220	55 820	1 069	1 500	24 778	14 888	60
Výdavky spolu	791 054	1 077 246	1 506 627	140	791 054	1 356 082	1 590 725	119	838 559	1 005 984	1 348 465	136
V tom: bežné výdavky	761 858	524 386	961 603	183	761 858	830 011	971 748	117	796 528	956 911	1 317 144	137
kapitálové výdavky	20 555	110 621	96 868	87	20 555	412 431	496 075	120	33 431	19 033	1 671	9
výdavkové finančné operácie	8 641	442 239	448 156	101	8 641	113 640	122 902	108	8 640	30 040	29 650	99
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	-	406 538	26 838	7	-	-	- 56 643	X	16 191	16 150	- 92 807	X
Bežný rozpočet (+, -)	29 196	900 389	159 535	18	29 196	141 851	52 056	37	56 722	25 445	- 131 116	X
Kapitálový rozpočet (+,-)	- 20 555	- 110 621	- 96 792	X	- 20 555	- 33 431	- 41 617	X	- 33 431	- 4 033	53 071	X
Finančné operácie (+, -)	- 8 641	- 347 529	- 35 905	X	- 8 641	- 108 420	- 67 082	X	- 7 140	- 5 262	- 14 762	X
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), po vylúčení finančných operácií	8 641	552 860	62 743	11	8 641	108 420	10 439	10	9 051		- 78 045	X